

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Előfizetésre való felhívás.

A közeledő negyedév alkalmából új előfizetést nyitunk lapunkra. Huszonöt év áll lapunk háta megett s ez a tekintélyes idő és ez időn keresztül a függetlenségi eszme és a közönség szolgálatában csüggedetlenül vívott harcunk és fáradhatatlan működésünk felment bennünket attól, hogy a közeledő évnegyed alkalmából bővebben ismertessük lapunk programját.

Ismeretes ez a program mindenki előtt. A függetlenségi eszme van, volt és lesz lapunk zászlajára felírva s ezért küzdünk, e küzdelmünkhöz kérjük a nagyközönség pártfogását.

A mai küzdelmes politikai életben, mikor az ország legfontosabb léteérdekei forognak kockán s a kormány alkotmányunk utolsó biztosítékait is feláldozni készül, hogy uralmát továbbra is fentarthassa, fokozott mértékben van szükség a független sajtó munkásságára.

Ezt a munkásságot egész odaadással fogjuk teljesíteni a jövőben is s kérjük közönségünket, hogy bennünket továbbra is kitüntetett pártfogásában részesíteni s lapunkat és így a benne hirtetett függetlenségi eszmét újabb körökben is terjeszteni sziveskedjék.

Az országos politika mellett, hol Magyarország közgazdasági önállósága és függetlensége mellett fogunk fáradhatatlan munkásságot kifejteni, a városi és megyei dolgokkal is behatóan, pártoktól, személyektől függetlenül foglalkozunk, csak a közérdeket tartva szem előtt.

Az ország és a külföld nevezetesebb eseményeiről és az országgyűlésről távirati tudósításokat hozunk s ezekkel megelőzzük az összes újságokat, mert előfizetőink még aznap értesülnek minden nevezetes eseményről táv-

irataink útján. Kiváló gondot fordítunk hirtovolatunkra, aminek élénkebbé tételére állnak a megyében és a szomszéd vármegyék minden nevezetesebb pontján levő saját külön levelezőink. Lapunk tárcarovatában nagy gonddal megválogatott eredeti, érdekesítő szépirodalmi olvasmányokat adunk s egyedül állnak a vidéki napilapok között könyvalakban közreadott regényeink. Végül az ügyvédi kar és a jogkereső közönség érdekében közöljük hetenkint a pécsi kir. táblai értesítőt, minden héten csütörtökön este, pénteki kelettel megjelenő számunkban, mely tartalmazza az a héten elintéztet ügyeket, az elintézés módjával és a következő hétre elintézés végett kintüztet ügyek teljes jegyzékét.

Előfizetési árak:

Lapunk előfizetési ára, mely az összes lapok között a legolcsóbb, a következő:

egész évre 10 frt.
félévre 5 frt.
negyedévre 2 frt 50 kr.
egy hónapra — » 85 kr.

Vasárnaponként megjelenő, népies heti kiadásunk előfizetési ára

egész évre 3 frt.
félévre 1 frt 50 kr.
negyedévre — » 75 kr.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhető. Előfizetések a „Pécsi Figyelő” kiadóhivatalához (Pécs, Mária-u. 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk. Hazafias tisztelettel

a
„PÉCSI FIGYELŐ”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Törvénycsavarás.

Pécs, 1898. szept. 23.

A függetlenségi párt hivei mindig meg voltak győződve róla, hogy a hatvanhetes törvényben fentartott önálló törvényes intézkedési jogunk nem egyéb írott malasztól, a melyet ha Bécsnek nem tesszünk irányban gyakorolni is akarnánk, hát egyszerűen sutba löknék a törvényt, de gazdasági lekötöttségünket feloldani nem engednék semmi szín alatt.

A hatalom birtokában ülő párt ezt szintén nagyon jól tudta, ráfogta tehát, hogy az a közös gazdálkodás nekünk szörnyen az érdekünkben van, tiz évről tiz évre elfogadta inkább a legképtelenebb feltételeket, a melyekről most már a kormány is elismeri, hogy Magyarország jogos érdekeinek feláldozásával jártak, csak hogy ne legyenek kénytelenek az alkudozások sikertelenségét konstatálni s a törvényben biztosított önálló rendelkezés érvényesítését követelni. Minden ellenzéki rekriminációra csak az a feleletük volt: megcsinálhatnók a külön vámterületet, ha akarnók, de nem akarjuk, mert nekünk a közönség kell. Valójában pedig úgy állt a dolog, hogy a különválást nem akarták, mert tudták, hogy akkor a pokolba kergetik őket.

Bekövetkezett aztán az a furcsa helyzet, hogy egyszerre megbicsakolta magát

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A gyöngyvirág.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

I.

Akkor történt, a mikor a gyöngyvirág nyílt; mikor a tavasz fiatal fakadása sejtelmes vágyakat kelt a szivben.

Künn bolyongtam a zöldelő erdőben. Lelkemet magával ragadta az ébredő természet fiatalos, könnyű illata s egész valómat valami erős, név nélküli vágyódás fogta el. Elnéztem a fák fakadozó rügyeit, ifju hajtásait és merengve hallgattam a visszatért madár vidám danáját.

Majd virágot szedtem, üde, harmatos, frissen fakadt gyöngyvirágot, a tavasznak eme bájoló hirtökét. S ahogy ott térdeltem a csobogó patak partján a nyíló virágok közt, valami végtelen bájos, kellemes hang hatolt hozzám. Valahol énekeltek. Egyideig némán hallgattam a bájos erdei dalt s aztán megindultam a hang irányában.

Ideges nyugtalansággal siettem arrafelé, honnét a dal hangzott. Egy tisztásra értem. Innét hangzott a dal.

Egy kivágott fa törzséhez egy leány támaszkodott s az dalolt. Megkapó volt e kép. Könnyű fehér ruha fődé a leány plasz-

tikus alakját s vadvirágos kalapja csak sejtetni engedé bájos arcát.

Egy pillanatra egészen magával ragadott e tavasz képe. Csak mikor fölocsudtam merengésemből, akkor ismertem meg a leányt.

Margit volt.

Örömmel siettem üdvözlésére. Meglepetve mosolygott rám s tekintetében ott ült igaz szerelme. Éreztem, hogy az ő lelkében is megrezeg egy húr s ő is érzi lelkében a fiatal tavasz keltette sejtelmes vágyakat.

Az én lelkemet is átjárta a szerelmes vágyódás. Megfogtam a leány kicsiny, fehér kezét s ott a természet szentegyházában vallottam be neki szerelmemet.

Margit mosolygott olyan boldog, szerelmes mosolylyal és engedte, hogy csókoljam harmatos, rózsás arcát.

Mármoros, boldog percek voltak ezek. S mikor azt kérdeztem tőle, meddig fog tartani hűséges szerelme, akkor összefonódott tekintetünk s Margit egy fehér gyöngyvirágot nyújtott át nekem s mosolyogva szólt:

— Addig fog tartani szerelmem, míg e kis fehér virág színét pirosra nem változtatja . . .

Mosolyogtam e naiv, szerelmes szavakra. Bizva biztam a leány szerelmében. Tudtam, hogy a gyöngyvirág fehér marad mindig.

Margit azután elutazott. Fürdőre mentek. Nekem csak az emlékezés maradt.

Ki-kijártam az erdőre, oda, hol ama

boldog órákat töltöttem a leánnyal. Itt aztán elővettem a kis gyöngyvirágot s úgy elnézgettem annak halavány fehér, szirmait.

Szerelmünk záloga volt e kis hervadó virág, azért őriztem oly nagyon.

Akkor még nem tudtam, hogy a gyöngyvirág is tud hazudni . . .

II.

Vadászatot tartottunk. Nagybátyám látogatott meg bennünket s szenvedélyes vadász lévén, nagyon természetes, hogy eleget akartunk tenni e szenvedélyének.

Gyönyörű meleg napunk volt, mikor kora reggel nekiindultunk az erdőnek. Izgatottság uralkodott köztünk. Vigan beszélgettünk a közeli órák kellemességeiről.

Mikor az erdőbe értünk, szétoszlottunk, hogy ki-ki elfoglalja a számára már eleve kijelölt helyet. Én arra a tisztásra kerültem, melyhez annyi édes, boldog óra emléke fűzött.

Jó ideig álltam már itt, anélkül, hogy valami vad lövésre jött volna. Már-már lemondtam a reményről, hogy lőhetek valamit. Gondolataimat Margit foglalta el. Valami keserűség szállta meg a lelkem, hogy a leány oly hosszú idő óta hallgat, holott előbb sűrűn leveleztünk.

E merengéseimből törtető zörejt vert föl. Fegyveremet vállhoz kapva néztem körül.

Mintha a sors pótolni akarta volna eddigi szűkmarkuságát, nem messze tőlem egy gyönyörű őzborjú törtetett elő az erdőből. Mi-

az a fél, a melyik a közösségnek egyedül élvezte a hasznát, s nem vehető rá, hogy az egyezséget a törvényben előírt módon velünk megkösse. Mindenki azt hitte ekkor s a kormány is hirdette a legújabb időkig, hogy ilyen körülmények között nem marad más hátra, mint mégis csak életre kelteni a törvényben megírt jogunkat s megcsinálni ennek alapján a gazdasági különválást. Mosták is erősen a kezüket kormányfőnk előtt, hogy ők ártatlanok ennek a kényszerűségnek a földelésében, mert hisz ők készek lennének minden áldozatra, de hát a kényszerűség meg van, mert a törvény csak az osztrák parlamenttel engedi meg az egyezés megkötését, de az egyezkedni nem akar.

Ez a mosakodás azonban a bécsi körökre nem hatott, mert ezek kiadták a parancsot, hogy hagyjanak föl a magyarok a törvényre hivatkozó »közjogi caprice«-szal, mert abból a különválásból nem lesz semmi, akármi történjék is; a közösségnek fenn kell maradnia minden körülmények között, a magyar kormány csak arra adtak szabad kezet, hogy fundáljon ki valamelyes formát a közösség föntartására, de különválásról ne is álmodozzék.

A magyar kormány pedig erre nem azt mondta, hogy a törvényvel élek vagy halok, hanem végigtekintvén azon a sok földi jón, mit a bársonyszék birtoka biztosít, vállalkozott a kivánt forma kifundálásához, hisz kormányzati bölcsességének egyedüli foglalata ugyanis csak a fufangban áll.

A törvényben foglalt jogunknak egyszerű kitörlésére s az abban letett alkotmányos garanciáknak rövid uton való kidobására nem mert vállalkozni, mert hát akkor hogyan is lehetne tovább is ámitani a nemzetet, hogy a saját érdekében vállalkozzék a gyarmatiság lealázó szerepére. Elhatározták tehát, hogy megkerülik a törvényt s a legegyszerűbb logika arculesapásá-

kor a tisztásra ért, megállt. Okos fejét fel-emelte s úgy bámult körül.

Célba vettem s löttem. A szép állat öszszerogyott. Mikor odamentem hozzá, még élt. Okos szemeit rám emelte s e tekintet hatása alatt valami szájalomfélélet éreztem e szegény állat iránt. Lehajoltam hozzá és simogattam selymes szőrét.

Csakhamar többen is jöttek s gratuláltak a szép zsákmányhoz.

Aztán bementünk a közeli erdészlakba s asztalhoz ültünk. Vidám poharazás közt telt az idő s alig vettük észre, hogy ránk alkonyodott.

Nagybátyámmal elhagytam a vidám társaságot s hazafelé indultunk.

Kellemes, hűvös alkonyi szellő kísért utunkon s mindketten vidáman, gondtalanul ballagtunk a dülő utakon.

Vig beszélgetés közt értünk haza. Otthon már vártak bennünket. Vacsorához ültünk s mulattunk a vadászati élmények elbeszélésével.

Nekem mintegy véletlenül a Margittól kapott gyöngyvirág jutott eszembe, melyet tárcámiban őriztem. Zsebembe nyultam, de tárcám nem volt ott, holott határozottan tudtam, hogy az erdőn még nálam volt. Fáj e veszteség. Azt a kis hervadt virágot sajnáltam. Ugy éreztem, mintha vele együtt Margit szerelmét is elvesztettem volna.

Lehangoltságomból a hazatérő szolgálk vertek föl, kik az elejtett zsákmányt hozták haza. Kimentem. Az egyik szolgál rögtön hozám jött s átadta elveszettnek hitt tárcámat,

val kicsavarják a nyakát. Szolgásgunkat a legkorlátlanabb szabadság hazug mezébe öltöztették s fennen dicsekednek vele, hogy az ország szabad rendelkezési jogának azok a legnagyobb ellenségei, akik az önálló gazdasági berendezkedést tényleg keresztül akarják vinni.

Ráfogják a hatvanhetes törvényre, hogy az a kiegyezés nem sikerülte esetén olyan teljes szabadságot biztosított Magyarország törvényhozásának, hogy egyoldalú rendezés útján is föntarthatja a gazdasági közösséget, ha a különválás nem tetszenék neki. Hát hallott valaha az ember a közönséges életben olyan bolondot, hogy valaki egyoldalú elhatározással közös gazdálkodásra léphessen a másik félnek megfelelő akaratnyilvánítása nélkül?

Pedig a kormány tervezett egyoldalú intézkedése szakasztott ilyen képtelenség lenne. A hatvanhetes törvény világosan és félreérthetetlenül kimondja, hogy »Magyarország Ausztriának csupán alkotmányos képviselővel léphet bármi közös viszonyra nézve érintkezésbe.« Azt pedig még Bánffy féle okoskodással sem lehet elhítni senkivel, hogy a gazdasági közösség, közös vámterülettel, közös bankkal, a fogyasztási adók közösségével, nem képeznek közös viszonyokat, akármilyen formában akarnák is azokat föntartani.

Bánffy báró fufangos »egyoldalú intézkedése« lényegileg mégis csak közös megállapodás eredménye lehet, a mint hogy az osztrák kormány az augusztusi tárgyalások eredményéről közzétett hivatalos értesítése tényleg tudtul is adta a világnak, hogy az osztrák parlamenttel való kísérlet sikertelensége esetére a két kormány már megállapodott egymással a követendő elvekre nézve. Kétségtelen tehát, hogy Bánffy báró az osztrák kormánnyal már megegyezett a közösségnek olyatén föntartására, hogy azt a magyar törvényhozás »egyoldalú intézkedéssel«, Ausztria

melyet az általam elejtett őz mellett talált. A tárcá egészen véres volt. Betettem iróasztalomba s aztán visszatértem az ebédlőbe, hol a társaság egy taggal megszorodott. Margit atyja volt az új tag, ki átjött egy kis vacsora utáni tereferére.

Jó ideig beszélgettünk. Nekem feltűnt, hogy Margit atyja oly szokatlanul vig. Nem tudtam elgondolni ennek okát. Nem sokáig maradtam kétségben. Az öreg ur titokzatos mosolylyal egy rózsaszínű kártyát vett elő s anyámnak adta át.

Mintegy sejtlemtől ösztökélve felugrottam s anyámhoz lépve, olvasni kezdtem a kártyát. Kevés volt rajta. Csak e néhány szó:

Tarján Margit — Kardos Elek — jegyesek. Megremegett a lelkem, mikor e néhány sort végigfutottam. Margit tehát hűtellen lett szerelméhez.

Csakhamar szobámba tértem. A fájdalom egészen fogva tartotta lelkemet. Csak az a leány járt az eszemben, ki oly hamar el tudta feledni nekem tett fogadását. Kinos percek voltak ezek.

Nagy sokára eszembe jutott az a kis hervadt virág. Margit szerelmének záloga, melynek színváltozásához kötötte szerelmének hűségét.

Felvettem a vértől ázott tárcámat. Abban volt a kis virág.

Csak hogy a még néhány órával előbb halaványan fehér gyöngyvirág . . . vérvörös volt. . .

Deér.

pedig parlament nélkül a 14. §. segítségével fogja dekretálni.

Nos, a törvényvel homlokegyenest ellenkező ilyen megállapodás a gazdasági közösségre nézve határozottan államcsíny jellegével bír s ha valaha rászolgált államférfi az alkotmányos államok törvényeibe alkotmánybiztosítékul beiktatott vád alá helyezésre s legszigorubb megfenyítésre, úgy bizonyára a törvénynek ilyen vakmerő kijátszására vállalkozó kormány az, a melyik ezt törvény és igazság szerint ki nem kerülheti.

Nem szolgálhat ennek a világos törvénysértésnek mentségeül az a nagyhangú frázis, hogy a gazdasági közösség fentartása az országnak létérdeke s hogy a hirtelen átmenet a gazdasági önállósághoz végzetes megrázkódtatással járna.

Elteltekintve ugyanis attól, hogy ez a nagyhangú frázis nem egyéb óriási hazugságnál, mert nem érdemelné meg ez a nemzet, hogy az Isten napja rásüssön, ha a maga lábán megállni nem tudna; eltekintve attól, hogy az átmenet készületlenül találná az országot, mert ez is a kormány bűne, hisz volt ideje megtenni a törvény parancsolta előkészületeket: a törvény kijátszása bűn marad, ha ezt a bűnös célszerűnek találná is; hisz maga Deák Ferenc, az opportunitás mestere, mondotta annak idején: »Az opportunitás politikája nagy szerepet játszhat a törvények megalkotásánál, de semmiképen sem eshetik a mérlegbe ott, hol a kötelező törvény megtartása kerül szóba.«

Nos, a mikor Bánffy báró megegyezett Thunnal, hogy a közösséget itt egyoldalú intézkedéssel, ott a 14. §-sal föntartják s megegyezett a közösség anyagi módozatai és feltételei iránt is, akkor megszegte a törvény rendelkezését, a mely határozottan tiltja, hogy Magyarország bármi közös viszonyra nézve mással, mint Ausztria alkotmányos képviselővel érintkezésbe lépjen.

Lehet, hogy ezért a törvénysértésért nem fogják felelősségre vonni, mert hisz az országgyűlés többsége az ő saját kreatúrája s egy huron pendül vele, de hogy ez a törvénytíprás Magyarország törvénykönyvében is szentesítést ne nyerjen, arról majd tesz az ellenzék, a melynek erőt és kitartást fog nyújtani az a tudat, hogy ezt minden eszközzel megakadályozni a haza iránt tartozó szent kötelessége.

A vármegye közgyűlése.

Baranyavármegye folyó évi október hó 10-én tartja évnegyedes rendes közgyűlését, melynek tárgysorozatába a következő érdekebb tárgyak lettek felvéve: Alispán évnegyedes jelentése. — Polgár Jenő szentlőrinci jár. főszolgabíró nyugdíjaztatása. — Baross Kálmán elnökhelyettes, árvaszéki ülnök nyugdíjaztatása. — Csima Lajos szolgabíró nyugdíjaztatása. — A szentlőrinci jár. főszolgabíró állásnak választás útján való betöltése. — Egy árvaszéki ülnöki állásnak választás útján való betöltése. — A fenti választások folytán esetleg megüresedő állások betöltése. — A belügyminiszter körrendelete Ó Felsége a Királynak legmagasabb köszönetét tartalmazó nyilatkozata tárgyában. — Belügyminiszter rendelete a tisztügyi szolgálat által a gyámpénztári

kölesöntartozások iránt indított perek tárgyalása előtt, továbbá az árvaszék megbízása alapján készített telekkönyvi beadványoknál felmerülő költségek és díjakra vonatkozólag hozott határozat jóváhagyása tárgyában. — Belügyminiszter rendelete a vármegyei bizottsági tag-választó kerületek beosztására vonatkozó szabályrendelet életbeléptetéséről alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. — Az 1899—1900. évekre szerkesztett közuti költségelirányzat. — Gyámügyi szabályrendelet tervezet. — A községi közmunkára vonatkozó szabályrendelet tervezet. — A községi pénztári kezelés és számvitel módjáról készített szabályrendelet tervezet. — Az alispáni évi jelentések kinyomatása iránt tett indítvány tárgyában. — Számvevőségnek a községi pótdadó kivételénél fél állami adó számítás kedvezményét élvező puszták megállapítása iránti előterjesztése tárgyában. — *A vármegye háztartásának 1899. évi költségvetési előirányzata.* — Vármegyei alispán előterjesztése az alispáni és főszolgabírói utiátalányok, — úgy a főszolgabírók iroda átálányainak emelése, — az 1000 frtnál kevesebb fizetést élvező tisztviselő-, segéd- és kezelőszemélyzet részére 10 százalékos drágasági pótlék megszavazása, — úgy a vármegyei központi személyzet lakbérének 25%-al való emelése tárgyában. — A vármegyei építkezési szabályrendelet módosítása. — Mohácsi László-kórház kórházi bizottságának a közkórházi alapszabályok módosítása — és az orvos javadalmazásának felemelése tárgyában hozott határozata. — A községi segélyalapok kezeléséről alkotott szabályrendelet tervezet. — A szegényügy rendezéséről alkotott szabályrendelet tervezet. — Igazoló választmány jelentései a legtöbb adót fizetők 1898. évi névjegyzéke és a bizottsági tagok választása tárgyában. — Liptóvármegye közönségének felhívása Kossuth Lajos emlékezetének megtámadásával szemben való állásfoglalás iránt.

H i r e k.

Pécs, 1898. szept. 23.

Ének egy lányról.

Szabados Borbálát csütörtökön este Halva találták a bormászi füzesbe; Kökénybokor ága Virágját himbálva, borult csöndben rája.

A fűszál itta be gyöngye piros vérét,
Holdvilág leste el arca fehérségét;
Végső sóhajtása
Szeliden olvadt a madarak dalába.

... A virágos kendert akkor nyűtték épen,
Hogy kigyult a parázs Szücs Ferkó szívében;
Te lobbantád lángra
Sugárzó szemekkel — Szabados Borbála!

Hajnal ébredésben, hajnal nyugovásban
Biztató beszéde szólt utánad lágyan:
•Akit az uristen
Énnékem teremtett, kivüled más nincsen!

Szeretlek, szeretlek, mint a lány kenyeret,
Sóhajtok éretted egy nap százezeret.
•Jártamba-keltembe
Nékem is mindig csak te vagy az eszembe.

•Hozzad vagyok kötve, el se hagyhat engem,
Nem lehet; nem lehet, csak téged szeretnem!
•Egymásra találtunk,
Isten verése lesz, ha egymástól válunk!

Falu nyelve suttog, maró a beszédje:
•Szabados Borbála, minek mentél lépre?
Falu utolsója
Nem állna most véled kényszeredve szóba.

Nem kerülne utcán, nem a szentegyházban,
Ahol szégyened már a pap prédikálja.
•Kinek vagyok utban?
Enyém a gyalázat, szerettem, — elbuktam.

Enyém a gyalázat, — jaj, hova kell lennem?
Taszits el magadtól, édesanyám lelkem.

•Szegény szép virágom,
Kora hervadásod jaj de nagyon szánom.

•Gyere ki Szücs Ferkó, gyere ki egy szóra,
Reád várok itten a pitvarajtóba.
•Várhatsz, de hiába,
Nászuram az írást épen most csinálja.

•Nem panaszszaal jöttem, egy csókodra vágyom,
Hogy nyugton alhassam a halotti ágyon.
•Nem lehet Borbála,
Mátkám ajka csókolt, nem érhetsz nyomába.

•Hova készülsz lányom? •A szomszédbanézek
•Miért viszed magaddal gyöngyenyelű kis késed?
•Rozsdafolt van rajta,
Ért hozzá a szomszéd, úgy ahogy elhajtja.

Szabados Borbála szeme könyttől ázik,
Szerelmem tüzeben most ég az a másik;
Csupa piros rózsa,
Amit arcán fakaszt a Szücs Ferkó csókja.

Cigány huzza nekik . . . A muzsika hangja
Nem jut a bormászi rejtett füzesaljba;
Szebben fujják ottan
Csicsergő madarak virágos bokorban.

S a füzesben, ahogy csillag jön az égre, —
Halottat csókol a hold ezüstös fénye;
Kökénybokor ága
Virágját himbálva, borult csöndben rája.

Tóth Dezső.

Napirend 1898. szeptember 24-én.

Naptár: szombat, szept. 24. — Róm. kath.:
Gellért. — Prot.; Gellért. — Görög-kel.: (szept. 12.)
Autonóm. — Zsidó: S. Haasim. — Nap két 5 óra
35 perckor; nyugszik 5 óra 36 perckor. — Hold két 2
óra 43 perckor délután; nyugszik 11 óra 44 perckor éjjel.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai
intézet jelzése szerint: változó felhőzet, enyhe idő,
keleten csapadék várható.

— (**Frigyes főherceg Baranyában.**) *Frigyes* főherceg ma reggel, családjával együtt szalonkocsiban Mohácson át birtokára utazott vadászatra. Az állomáson *Szin-kovich* Károly, mohácsi járási főszolgabíró és *Német* Lipót fogadták a főherceget, a ki családjával együtt hosszabb ideig fog most Főherceglakon tartózkodni.

— (**A főreáliskola gyászünnepélye.**) Ma tartotta meg a helybeli áll. főreáliskola a megdicsőült Erzsébet királyné emlékére rendezett gyászünnepélyét. A gyászünnepély reggel 8 órakor gyászmisével kezdődött az irgalmasrendiek templomában, mely ez alkalommal zsufolásig megtelt diszes közönséggel. A fekete posztóval bevont padokban városunk előkelőségei közül ott láttuk: *Majorossy* Imre polgármestert, *Salamon* József kir. tanfelügyelőt, *Tróber* Aladár dr. főjegyzőt, *Nendtvich* Andor városi tanácsost, *Kindl* József vezérigazgatót, *Cziglányi* Béla kir. ítélőtáblai bírót stb. A gyászmise alkalmával előadatott Drobisch szépségeiben bővelkedő C-moll requiemje, melyet *Dischka* Győző, főreáliskolai igazgató kiváló zenei képzettségről tanuskodó izléssel választott s előadásával valóban lekötelezte a pécsi zeneértőket, már azért is, mert tudtunkkal városunkban most adatott először Drobisch requiemje s a szintén előadott Wimmer „Liberá”-ja az amugy is már szomorkodó közönséget még mélyebb szomorúságra hangolta. A templom közepén dus del-szaki növényzet közepette katófalk állt, melyet talpig feketébe öltözött, égő viaszgyertyákat

tartó reáliskolai tanulók vettek körül. A templomból az egybegyűlt közönség s a tanuló ifjuság a gyászpompával feldiszitett tornacsarnokba vonult a gyászünnepély folytatása végett. Itt *Gallovich* János tanár a tanuló ifjuság fel-fogásához mért, ügyesen szerkesztett és lendülettel előadott beszédében szépen méltatta a veszteség óriási nagyságát, mely a megboldogult királyné halálával a magyar nemzetet érte. Beszéde elején vázolta azon szomorú állapotot, melyben a néhai királyné országunkat hazánkba jövelekor találta; majd felsorolta mindazt a jót, melyet neki köszönhetünk; említette azt a sok csapást is, melyet a kifürkészhetetlen Gondviselés ezen áldott lelkű, minden jóért és nemesért hevülő nőre mért és beszédét a tanulókhöz intézett megleghangu felszólítással rekesztette be, hogy a királyné emlékét eltörülhetetlenül szívőkbe vessék és nevét mindennapi imájukba foglalják. Ezután *Landgraf* József VII. o. t. szavalt Szávay Gyula „Szent Erzsébet koporsója” c. alkalmi költeményét. A költői ihlettel irt költeményből a két utolsó versszakot ide iktatjuk:

Ájtatosak, akik tudtok
A szenteknek életéről,
Tudtok talán egy-két verset
Közbe az ő nagy nevével?
Csodatevő erejéről,
Mely sebeket beheglesztett,
Mely viselte és viselni
Tanítá a sors-keresztet.

Soha se is feledjétek,
A mi történt ezidőben,
Zivataros, vérharmatos
Századvégi esztendőben.
Aminek a bizonyosságát
A mi élő hitünk ója:
Mint utazott Habsburgházi
Szent Erzsébet koporsója.

Az ünnepély elején és végén az ifjusági énekkar *Eckhart* Antal intézeti zenetanárnak ez alkalomra szerzett gyászdalait adta elő azzal a szabadsággal, melyet a főreáliskolai ifjusági énekkartól már megszoktunk.

— (**Hymen.**) *Szóllósy* Gyula antalfalvi járásbírói aljegyző, volt pécsi törvényszéki joggyakornok, tegnap esküdött örök hűséget Ujváry Jolán kisasszonynak, Ujváry Sándor nagybecskereki pénzügyi titkár leányának.

— (**Ősz.**) Az erős konkurrencia folytán már napok óta hivatalosan üdvözlük a lapok a naptár szerint beköszöntő ősz. Hangulatos ujdonságokban zörög a sápadt falevél, uszik a bikanyál a levegőben s ezüst szálakat sző az arany napsugár közé, mint a leviharzott harminc esztendő édes szöke asszonyok aranyhajába. Bágyadt, szerelmes haldoklása az erdőknek sir ki a ritkított sorokból s méla akkordok csendülnek meg a törpe cikkely végén, a melyek úgy csengenek mint a halál-harang Eltemették a nyarat, rőt levelek alá, mielőtt még meghalt volna, elmondották felette a bucsuztatót. Ki ékes rigmusokban, ki áradozó prózában, pedig a szegény nyár, a körülményekhez képest igen jól érezte magát. Hűvös, őszi éjszakák szíveket egyesítő erejéről zengedeztek a poetikus kedélyek, felöltök kiváltásának nehéz küzdelmeit ecsetelték a reálisták, halottas énekek zengését hallották ki a lombzizegésből a szimbolizmus hívei. S mindezt már tegnapelőtt mondták el azért, mert konstatálni kellett a melancholikus kedélyek évszakát, az ősz. Ők legalább így gondolták, emlékeztén a tavaszra és nyárra, a mely 20-án, illetőleg 21-én szokott beköszönteni. A hangolatos cikkekék azonban koraszültek

voltanak, mert az ős csak ma éjféltől után köszönt be. Megbízható csillagászati szakértők számításai szerint ugyanis a nap szeptember 23-án éjféltől után 1 óra 28 perckor a mérleg jegyébe lép s ebben a pillanatban születik meg az ős.

— **(Jom Kippur.)** Közeledik izraelita polgártársainknak a Ros-Hasónó után első legnagyobb ünnepe, a Jom Kippur, a hosszunap. Ez alkalomból a pécsi izr. templomban is nagy istentisztelet tartanak. Hétfőn este, mint Jom Kippur előestéjén, félhat órakor lesz a Muszaf-ima; kedden pedig reggel félnyolckor, délután 4 órakor és 6 órakor lesznek ájtatosságok, melyek után a csillag feljövételével véget ér a nagy ünnepnap.

— **(Országos vásár.)** Szentmihály-napi országos vásárunk folyó hó 26-án kezdődik. A vásár a szigetkülvárosi vásártéren tartatik s mivel jellegére nézve pótvásár számba megy, tehát már ennél fogva sem ígérkezik valami nagynak. Hozzá meg épen összeesik az izraeliták ünnepével, így hát előre is meg lehet állapítani, hogy nem fog népes és nagy keresletnek örvendő lenni. Talán még az állatvásár kipótolhatja egyébként a vásár kis jellegét; erre mutat legalább az a körülmény, hogy már ma is kérdezősködtek a tabi csikótelepről sürgönyileg a rendőrkapitányságnál, hogy a vásár meg lesz-e tartva?

— **(Erzsébet királyné emlékezete.)** Dombóvár lakossága is méltóan rőtta le kegyeletét boldogult királynénk iránt. F. hó 19-én a kath. templomban volt gyászistentisztelet, melyen igen distingvált, többnyire talpig feketében öltözött közönség vett részt. Az első pad-sorokban a hatóságok, izr. hitk. előjáróság, a járás tisztviselő-kara, élén a főszolgabíróval, tanítótestületek, a m. állam vasut hivatalnokai főnökükkel, továbbá a posta és távirda hivatal tisztjei főnökükkel, a csendőrség stb. A templom hajójában felállított ravatalt délszaki növények vették körül, mely körül a m. á. v. altisztjei és munkásai égő fáklyákat tartottak. Istentisztelet után érdekes képet nyújtott a különböző testületeknek zászlójuk alatti haza vonulásuk. Különösen pedig a vasuti munkásoké, kik számra nézve vagy 300-an lehettek. Másnap f. hó 20-án d. e. 1/2 11 órakor az izr. templom ez alkalomra szép gyászdekorációval volt ellátva, a mely már maga komor hangulatot keltett a belépőben. Egy jól szervezett ének-gyászzeneket adott elő, a gyászbeszédet pedig dr. Klein Jakab rabbi tartotta. Itt is a hatóságokon és testületeken kívül előkelő közönség gyűlt egybe. Mindkét istentisztelet ideje alatt az összes üzletek zárva voltak. Az izr. hitközség „Erzsébet” névre egy 1000 koronás alapítványt létesített, melynek kamatai évenként a dicsőült halála napján felekezet kölömbőség nélkül a szegények között lesz kiosztandó. Folyó hó 21-én a Vörös-kereszt egyesület dombóvári fiókja rendk. közgyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy a szobor-alapra gyűjteni fognak. Dr. Neumann Jánosné és Schréter Károlyné eszközlik a gyűjtést.

— **(Tudori szigorlat.)** Radnay Emil végzett joghallgató az első szigorlatot jó sikerrel letette a kolozsvári tudomány-egyetemen.

— **(A püspök a vallás érdekében.)** A néhány utóbbi évben megszűnt az a

szokás a pécsi jogakadémián, hogy az intézet katolikus vallású tanárai és hallgatói vasár-, és ünnepnapokon misét s esetleg szent beszédet is hallgassanak a lyceumi templomban. Hetey Sámuel pécsi püspök most átírt a jogakadémia prodirektorához, dr. Szeredy József kanonokhoz, figyelmébe ajánlván azt a körülményt, hogy mivel dr. Késmárky István áldozár, ki a jogakadémia tanára is, hajlandó az ünnep-, és vasárnapi miséket és szentbeszédet megtartani a lyceumi templomban, újból bevezethető ez a régi szokás. A prodirektor ma meg is látogatta az intézet mind a négy tanfolyamának hallgatóit és a püspöki átírat felolvasása után, felhívta őket arra, hogy vasárnaponként és az ünnepnapokon testületileg látogassák a templomot a katolikus vallású hallgatók és pedig nem annyira e figyelmeztetés, mint saját lelkük sugallata folytán. Így ismét életbe lépnek a lyceumi templomban azok az istentiszteletek, melyek a joghallgatókon kívül még sok más hívőnek is bizonyára nagy lelki örömet fognak szerezni.

— **(Elriasztott betörő.)** Tegnap este a nyil-utca egyik házában arra ébredtek fel a lakók, hogy valaki az udvar hátsó részén fessegeti a kamara ajtaját. Nosza, lámpást vettek és jófajta husángokkal felfegyverkezve, kimentek az udvarra, hogy szemébe nézzenek a hivatlan látogatónak. Az azonban, mikor látta, hogy észrevették, nem igen mutatott kedvet a szembenézésre, hanem fogta magát, egy-két ugrással a kerítésnél termett és átugrott azon a rétre, a melyen aztán el is tűnt. Hogy ki volt, azt nem tudják és aligha is fogják valaha megtudni.

— **(Orvtámadás.)** Tegnap este Nagy Jánosné, pellérdi lakosnő, sietve tartott a város felé, mikor az országuton elébe ugrott egy ismeretlen ember és rátámadván, pénzt követelt tőle. A halálra rémült asszony mit tehetett mást, átadta az embernek összes pénzét, két forintját, a mivel azonban az nem volt megelégedve és az asszonynak fejkendőjét is letépte s azzal otthagya az uton. Az egész idő alatt senkisésem jött arra s így az orvtámadótól ki sem védhette meg a védtelen asszonyt. Az orvtámadó magas, vállas, huszonöt év körüli, vándorlegény kinézésű egyén volt, aki bizonyára sietve hagyta el a határt, nehogy kézrekerítsék valahol. Hanem azért elrendelték a nyomozását és végre is kézre kell majd kerülnie, mert bizonyára addig még több ilyen rablást is megkísérel, melyek valamelyikén majd csak rajtaveszt.

— **(Névmagyarosítások.)** Hahn Ábrahám, kaposvári illetőségű, ugyanottani lakos, valamint kiskoru Ödön fia, Havasra, — Stern Salamon, nagybajomi illetőségű, b.-ujtalui lakos, Sarkadira, — végül kiskoru Sonnenfeld (Ábrahám) Lipót, szilas-balhási illetőségű, székesfehérvári lakos, Szilasira változtatták vezetéknevüket, belügyminiszteri engedély alapján.

— **(A föld és a Mars között.)** Rendkívül érdekes csillagászati fölfedezés történt a múlt hónapban Berlinben. Will asztromus ugyanis az égboltozat déli részét lefényképezte és ekkor egy tizenegyedrangu új csillagot talált a képen, a melyet azelőtt soha sem látott. Berberich matematikus a pályaelemekből kiszámította, hogy az új csillag aszteroid (kis bolygó), a mely azonban csodálatos-

képen nem a Mars és a Jupiter között kering, hanem a föld és a Mars között. A mostanig ismert száz meg száz aszteroid mind a Mars és a Jupiter között jár a nap körül, csak az új csillag esik a föld és a Mars közé. A névtelen bolygócska 645 nap alatt kerüli meg a napot, tehát csak kétszer olyan hosszú az esztendeje, mint a földé és 41 nappal rövidebb, mint a Marsé. Az apró csillagot csak messzelátóval lehet látni és pedig hajnali három órakor a Vizöntő csillagképben.

— **(Szerb esperesválasztás Budán.)** A budai korzó és a Rácváros utcái tegnap szokatlan népesek voltak. Koromfeketé és őszszakállu, hosszú haju szerb pópák, kék, fekete és magyar zsinóros ruhába öltözött hitközségi és kerületi férfiak kisebb-nagyobb csoportokban jártak keltek, élénk beszélgetést folytatva ki-ki a saját jelöltje érdekében, mert a budai görög-keleti szerb hitközség tegnap plébános esperest választott. A plébánosi állás már két év óta betöltetlen, a mit a budai illetőleg szent-endrei püspöki kérdés megoldása odázott el mostanig. Bogdanovics Lukiján az új budai püspök, ugyanis, tekintettel az ősi székhely, Szent-Endre szerb lakosságának évről-évre való csökkenésére s ama körülményre is, hogy a főrendiház ülései miatt gyakran a fővárosban kell lennie, elhatározta, hogy püspöki székhelyét Budára teszi át. A püspöki székhelynek a fővárosba való áthelyezése arra indította Bogdanovics püspököt, hogy az eddigi budai szerb plébánosságot esperességre emelje, illetőleg a szent-endrei esperességet Budára helyezze át. Az esperesi állásra Nedelykovics Velimir bajai és Mihálcics István kiskaludi szerb plébánosokat és Jankovics szerb verseci püspöki titkárt kandidáltak. A választás nagy érdeklődés mellett délután három órakor kezdődött a budai plébánia épületében. A választás, mely 5 órakor végződött, a következő eredménnyel nyert befejezést: A három jelölt közül Nedelykovics 48, Mihálcics 9 és Jankovics 6 szavazatot kapott, s így a többség Nedelykovics Velimir bajai plébánost emelte a budai szerb esperesi székbe. Nedelykovics alig 32 éves fiatalember, igen képzett pap és tökéletesen beszél magyarul.

— **(Draskovich gróf vadászbalesete.)** Megemlékeztünk arról a súlyos balesetről, mely Draskovich Károly grótot vadászás közben érte. Az esetet a fiatal gróf édes atyja a következőképpen írja le: A szerencsétlenséget megelőző napon egy kifejtett szarvasra lőttem. A megsebzett vadra a hajtók is ráakadtak s én másnap a környéket néhány hajtóval és a vadászszemélyzet egy részével körülkerítettem. Fiammal a főhelyre álltam, amikor egyszerre jelentik, hogy a szarvas vonaglik. Azt mondtam a fiának:

— Eredj Károly, lödd le!

Fiam a sűrűségbe ment. Két lövést hallottam. Károly ugyanis a szarvasra lőtt, de az felállt és lassan eltávozott. Valószínűleg másodszer is akart löni, de puskája egy ágba megakadt, a fegyver elsült és kész volt a baj. . . . Nem hiszem, hogy van borzasztóbb érzés, mint egy drága gyermeket nagy sebből vérezve, félholtan fekvő látni. A lövés szétrombolta bal arccsontját és balszemét, szétzúzta a homlokcsontját annyira, hogy szegénynek az agyveleje is kinyomult. Schwarz dr.

pécsi kórházi főorvos és Gersony Bécsből, kiket gyorsan hívtam szegény betegemhez, föladatakat oly meglepően oldották meg, hogy kedves gyermekem fölépülését alaposan remélhetjük.

— **(Póttartalékosok és mesteremberek.)** A tegnap és tegnapelőtti napon ismét nagyszámu batyus, kisladás legények érkeztek a vasutakon és lepték el a város utcáit. Némelyiknek katonasapkája és zubbonya volt. A reájuk szabott három fegyvergyakorlat közül egynek ez évben való betöltésére kötelezett honvédpóttartalékosok, valamint a hadgyakorlatok alatt megviselt ruházat kijavítására és helyreállítására, ez időre beidézett honvédpóttartalékosok voltak ezek. A póttartalékosok huszonnyolc, a mesteremberek pedig harminnöt napig lesznek bent a gyakorlat leltése végett.

— **(A villamos vasutak)** az egész világon mindenütt szaporodnak s nem sokára elkövetkezhetik az az idő is, amikor a nagy vasutakat is a villamosság hajtja. Ha ez az idő eléri, akkor a földmágnességi obszervatóriumok, amikre az államok csinos összegeket költenek, meglehetősen rossz helyzetbe kerülnek s egyik helyről a másikra vándorolnak, ha ugyan lesz olyan pont, ahol dolgozni lehet bennük. A tapasztalatok ugyanis kiderítették, hogy a finom mágnességi eszközök a villamos vasutakat már husz kilométernyire megérzik, a pontos megfigyelést pedig hét kilométernyi távolságból is lehetetlenné teszik. A villamos vasutak eddig hat helyről kerget-

ték el az obszervatóriumokat s mostanában üzik el a Páris mellett levőt is. A magyarországi földmágnességi obszervatóriumot ez a veszedelem a legkevésbé fenyegeti, mert Ó-Gyallán van, ahova a villamos vasut még a jövő században is aligha ér el.

— **(Magdolna szerencsése.)** Ugy volt a sor, hogy a budai külvárosban évekkézelőtt egy boldog szerelmes pár járta estidőkön az utcákat. Talán most is jár ott boldog szerelmes pár, de olyan boldog, mint ez vala, — alig. A férfi pár évvel idősebb volt a leánynál, de szerelmes, — mérhetetlenül. És a leány, a szőke Magdolna, az is igen szerelmes vala. Hanem szegénységben élt mindakettő, — nem került volna ki a stafirungra való sem. S a férfinak egyszer megszólalt a szive:

— Most még nem kötlek én magamhoz, Magda. Elmegyek szerencsét próbálni. Ha Isten éltet s megadja, amit kívánok, érted jövök. Várj rám.

A férfi aztán elment. Sokáig hányódott, vetődött idegen vidéken, míg egyszerre csak megjött róla a hír, hogy Amerikába ment.

Magdolna türelemmel várt egy évig, — kettőig, háromig. De hát örökké csak nem maradhat leány, — gondolta — s mikor a távollevő kedvesről a negyedik esztendőben sem hallott, — férjhez ment ahhoz, aki elsőül megkérte.

De a házasságuk nem volt boldog. Kálvária-járás annak a szegény asszonynak az élete; az ura üti, veri s ő csak tűr és szenved.

Tegnap aztán nagy megpróbáltatáson

ment keresztül. Levelet kapott a régi szeretőtől a tengerentúlról. A levélirő áradó örömmel mondja el, hogy kedvezett neki a szerencse, jómódban van, most már hazajön — Magdolnáért. Magdolna megkönyezte a sorokat s reszkető kézzel írta meg a választ:

— Ne jöjjön, már késő.

És a többek között most ujabban megint két emberi sziv viseli a keresztet, mit ajándékol kapott a sorstól.

— **(Megbokrosodott lovak.)** Ma reggel kilenc óra tájban a kisgyűd-utcáról vágatva rohant be az Árpád-utára két ló, maga után vonva egy kocsit, melynek bakján a gazda hiába iparkodott, hogy megfékezze a megbokrosodott állatokat. A kocsi egyik kereke már össze is volt törve és a rajta levő zsákok jobbra-balra hulltak le az utra. Végre két napszámos elébe vetette magát a megbokrosodott állatoknak és megfékezte őket, még mielőtt nagyobb bajt okoztak volna.

— **(Kinevezés.)** Zsinkó Lajos, pécsi kir. törvényszéki díjnok, a dunaföldvári kir. járásbirósághoz irnokká kineveztetett.

— **(Megugrott verekedők.)** Tegnap este tíz óra tájban a pálya-utcában három falusi atyafi, meg két zöldségáros bosnyák összekülönböztek valami felett s valóságos utcai harcot vívtak egymással. Volt dolguk az öklöknek, az utról felkapott kődaraboknak, sőt még a hegyes bicskákknak is s már vér is folyt, mikor az utcai harc nézői közül valaki elkiáltotta magát, hogy jönnek a rendőrök. A verekedők erre egyszerre abbahagyták a har-

cot és futva menekültek mind az öten a csatától. És sikerült is nekik úgy odább állni, hogy még most sem tudják, kik voltak és melyikük milyen sebet vitt magával az utcai harcából?!

— **(Mit érnek a koronák?)** Az a korona, melylyel Vilma királynőt nemrég megkoronázták, 1,500,000 forint tőkeértéket képvisel. Tudvalevő, hogy e korona köveinek egyrészt ellopták, de aztán ismét megkerültek. Izabella spanyol királyné koronája Amerikába került, hol 300,000 forintért Jasy Gould leánya, Castellane grófné vette meg. Viktória angol királynő koronáját 2500 gyémánt, 233 gyöngy, egy, a maga nemében páratlan rubin, számos szafir és más kő ékesíti és annyit ér, hogy tőkésítve 4 és fél százalékos kamata is évi 180,000 frtot jövedelmezne. Mesés értéke van a portugáliai királyné koronájának, melyet 15 és fél millió forintra becsülnék és csaknem ennyit ér az orosz korona is, melyen legdrágább az öt nagy gyémántból és egy óriási, ritkatűzű rubinból alkotott kereszt. Szent István koronájának értékét nem számították ki pénzben; súlya 14 font, 53 szafir, 50 rubin és 33 gyöngy ékesíti. Még többet érnek a keleti fejedelmek koronái, így a johorei szultánét 30 millió forintra becsülik.

— **(Az arany árkelet-pótlék.)** A vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő arany árkelet-pótlék 1898. évi október hóra tizenkilenc egyfel (19¹/₂) százalékban állapított meg.

— **(Kifosztott leány.)** Tegnap este ismét egyike történt azoknak az eseteknek, melyekben valami notórius gyermekfosztogató lehet a bűnös. Ismét kifosztottak egy kis leánykát, elvévén tőle a fejkendőjét és egy kis gyöngy-nyakláncot, melyen egy arany keresztcske függött. A kis leányt Páli Irmának hívják, ötesztendő és mint ilyen, könnyen hallgatott egy az utcájukban elébe vetődött asszonyra, a ki cukrot adott neki és elcsalta magával az utca végére. Ott aztán levette a fejéről a kendőt, a nyakáról az aranykeresztcskét a gyöngylánccal együtt s azokkal sietett odább állni, mielőtt valaki észrevette volna. A kis leány természetesen sirva ment haza s elbeszélte az esetet szüleinek. Azok nyomban a rendőrségre siettek, feljelenteni a gyermekfosztogatót, de bizony eddig még nem tudott a rendőrség a nyomára jutni.

— **(Öngyilkossági kísérlet.)** Ma reggel a külső-Makár-utca egyik házában arra ébredtek a lakók, hogy a ház egy kis kamraszerű részében lakó napszámosasszony, a ki alig pár napja költözött be oda, nagy jajgatással kiabál segítségért. Mindenekelőtt betörték rá az ablakot, s azon át egy kis fiu bemászva kinyitotta a lakás ajtaját. Az asszony ott feküdt az ágyon s mellette egy bögre volt, melyben még egy jó mennyiségű marólug volt. Ebből ivott az öngyilkosjelölt asszony, azonban nem valami sokat, úgy, hogy az előhívott orvos egyszerű hányató-szerrel elvette a marólug erejét és megszüntette az asszony fájdalmait, a ki állítólag életuntségéből akart ön-

gyilkos lenni, a rossz nyelvek azonban azt beszélnek, hogy a mértéktelen pálinkaivás iránti szenvedélyének ki nem elégíthetése adta kezébe a mérget.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. szept. 23. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 59.7 mm. (stüvedő.)

Hőmérsék = 13.2 °C

» maximuma: 23.1 °C

» minimuma: 10.0 °C

Páramomás: 9.9 mm.

Relatív nedvesség: 88%

Felhőzet: 6 Cirr. N. W.

Szélirány s erő: ○

Csapadék 24 órai: ○.—

Enyhe. á változó.

Dr. Czifra.

Művészet, irodalom.

○ A Verdi-Requiem az Erzsébet-szobor javára. A »Pécsi Dalárda« kezdeményezése folytán, mely a többi pécsi társesületekkel, u. m. a »Pécsi Zenekedvelők Egyesület«-ével és a »Pécsi Műkedvelő Énektársaság«-gal (női énekkar) szövetkezett, a Verdi-Requiem kerül előadásra megfelelő gyászpompa kifejtésével a pécsi »Nemzeti Színház«-ban. Mult évi márciusban is kétszer egymás után adták elő Verdi nagy művét Pécsen s a közönség köreiben még azóta hangzik folytonosan a vágy, hogy újra hallja a fölséges, nagyhatású szerzeményt. Összesen 100 énekes és 70 zenész lesz a színpadon, olyan erő, minőhöz hasonlót vidéken másutt alig lehet összehozni. A rendező-bizottság élén a terv megpendítője, Cziflányi Béla kir. ítélőtáblai

rb
z-
m
n.
et-
m
és
ég
a
ig
ö-

z-
os
a-
óf
-
tt
j-
et
y
e
as

l-
z
á-
n
aj
r-
öl
-
t-
y-
r.

biró
Kál
elnő
ked
Dal
Eck
főgi
veze
Az
adás
a c
Figy
Kö
mű
Rico
ség

hét
ház
jelen
fel-fe
szin
kást
csett
a ké
férfit
Ilka
itt le
szin
bevez
nan s

élenk
templ
tett e
jába
vén f
lomra

minde
még a
érzés
lása
minde
az elv
között
rencsé
szégye
viselve

mánya
letesen
osztály
ki a j
szolgál
jegyz
módon
galmár

I
mazás
kilátás
rezhess
visszat
egyszer

E
szintén
Pécsre
cár vol
Ebből
Pécsett
vendégl

P
ban hu
reggel
plomba
megtud
sen és
záratta
szekrény
talapzat

biró áll; a bizottság tagjai pedig: *Molnár Kálmán* a »Pécsi Műkedvelő Énektársaság« elnöke, jánosi *Engel József* a »Pécsi Zenekedvelők Egyesületé« nek elnöke; a »Pécsi Dalárda« tagjai közül pedig: *Hoffer Károly* és *Eckhardt Antal* karmesterek, dr. *Ágh Timót* főgimn. tanár, *Haksch Lajos* áll. anyakönyvvezető és ifj. *Eötvös Gusztáv* megyei aljegyző. Az előadást *Eckhardt Antal* vezeti és az előadás napjaul 1898. év november 19-ét, mint a dicsőült királyné nevenapját tűzték ki. Figyelemre méltó jelenség, hogy a *Breitkopf és Köntel* lipcsei elsőrangú zeneműkereskedés a mű előadási jogát a »Pécsi Dalárda« számára *Ricordó et Comp.* milánói kiadótól előzékenységből díjtalanul eszközölte ki.

○ **Gyűlnek a színészek.** Még csak egy hét és megkezdődnek a pécsi nemzeti színházban az előadások. A kifüggesztett színházi jelentésen kívül meglátszik ez abból is, hogy fel-feltűnik a város utcáin egy-egy színész, vagy színésznő, a kik előre berándultak Pécsre lakást keresni, hogy a nyári vándorut után Pécsen nyugalmas otthonra találjanak mindjárt a kényelmesebb téli évad elején. Egy-két férfitagon kívül már *Andorffiné* és *Angyal Ilka* is itt vannak már, egy hét múlva pedig itt lesz az egész társulat és megnépesedik a színház, no meg a szomszédos kávéház, a hová bevezetik a régi törzsvendégek a társulat ujonnan szerződött tagjait.

Törvénykezés.

§ **A templomrabló.** Még mindenkinek élénk emlékében lehet az, hogy a belvárosi templomból egy ezüst feszületet elloptak és a tett elkövetőjét *Vaszary Gyula* főkapitány utjába vezette a végzet, ki előtt gyanusnak tűnően fel, csakhamar fogságba került és a templomrablás rá is bizonyult.

Amilyen közmegegyezéssel beszélt akkor mindenki a tettesről, és amily nagy volt ellene még az utca népének is dühe, annyira más érzés volt az, a mely az ügy mai végtárgyalása alkalmával önkéntelenül is helyet lelt mindenki szívében a bűnös iránt, a kiből nem az elvetemült, minden emberi érzésből kivetközött gonosztevőt, de egy sorsüldözött, szerencsétlen embert ismerhettek meg ma, a ki szegényből lesütött szemekkel, a fogságtól megviselve, teljesen megtörve állott bírái előtt.

Elmondta szerencsétlen sorsát, melyet okmányai is igazolnak s mint annak idején részletesen megirtuk, csakugyan az intelligensebb osztályhoz tartozó ember *Nadányi Albert*, a ki a jegyzői vizsgát *kitüntetéssel* tette le és szolgálati bizonyítványai, melyeket mint segédjegyző kiérdemelt, egytől-egyig a legelismertebb módon nyilatkoznak munkaképességéről és szorgalmáról.

Legutóbb is mint segédjegyző volt alkalmazásban, de egy más, jobb állásra nyilván kilátása, odahagyta helyét, hogy azt megszerezhesse. De szándéka nem sikerült és helyére visszatérve, azt már betöltve találta és így egyszerre állás és kenyér nélkül maradt.

Ekkor lejött Kaposvárra, ahol azonban szintén sikertelenül járt hely után s onnan Pécsre jöven, már csak nyolcvankilenc krajcár volt zsebében, mikor a vonatról leszállott. Ebből a csekély pénzösszegekből élt két napig Pécsen, mialatt a pálya-utcai *Schneider-féle* vendéglőben lakott.

Pénze elfogytával a sétatéren levő kioszkban huzódott meg egy éjszakára és másnap reggel hat órakor bement a belvárosi templomba, ahol az ott levő fiúval beszélgetve, megtudta, hogy mikor marad a templom üresen és kilenc órakor újra bement oda s bezáratta magát a sekrestyébe. Fölfeszített egy szekrényt és kivett abból egy nehéz, tömör talapzatu ezüst feszületet, melyet először el

akart zálogosítani, de a zálogházban elutasították, mire *Schönwald* ékszerésznél próbált szerencsét a letört, tömör, ezüst talapzattal, de az is csak úgy volt hajlandó megvenni a kínált tárgyat, ha előbb annak szerzési módját és saját magát is igazolja.

Nem tudott tehát így sem szert tenni pénzre; kiballagott a temetőbe és ott elásva a lopott ékszert, búsan jött be a sétatéri kioszkba, ahol eltöltötte a második éjet is, de a következő reggel összetalálkozott a főkapitánnyal, aki letartóztatta.

Mindezeket sirásba hajló, fátyolozott hangon mondta el a törvényszék előtt és kérte, hogy vegyék tekintetbe sorsüldözött voltát, a mire a bírák tényleg tekintettel is voltak és három havi fogházbüntetést mértek reá, a miből vizsgálati fogsága által egy hó kitöltöttnek vétegett. A vádlott megnyugodott az ítéletben.

§ **Nem akar megjavulni.** Derék, szép szál ember *Fejes János* gyümölcsényi lakos, de dacára előnyös testi tulajdonainak, nem akar az igaz uton haladni, hanem könnyűszerrel, lopással akarja megszerezni az életfenntartására szükségeseket. Öreg *Szabó János* lakására hatolt be egyszer, a midőn senki sem volt odahaza és sikerült az elrejtett szobakulcsot megtalálva a szobából elvinni egy csomó ruhaneműt, amit eladott és árát saját céljaira fordította.

Azzal védekezik ugyan, hogy a tett elkövetésekor részeg volt, de ez nincs beigazolva, ellenben tudvalevő dolog, hogy lopásért már büntetve volt.

Igy a pécsi kir. törvényszék hét havi börtönbüntetést mért reá a mai tárgyaláson, mely ítélet jogerős.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése szeptember 23-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén *Eötvös Károly* indokolta *bizalmatlansági indítványát*. Bánffy szeptember 6-án mondott beszédében kijelentette, hogy a kormány a bekövetkező esetben köteletségének tartja az 1867. évi XII. törvénycikk és 1898. évi I. törvénycikk 3-ik paragrafusának megfelelni. Miből azonban — ugymond Bánffy — egyáltalában nem következik, hogy elfogadja Kossuth Ferenc álláspontját, az önálló vámterület létesítését. És ezzel Bánffy olyan páratlan tudatlanságáról tett bizonyosságot, hogy kénytelen őt némely alapfogalmakra kitanítani.

Itt fejtegette *Eötvös Károly* a kiegyezési törvényt, mely határozottan önálló vámterületről szól.

Ilyen kabinet iránt bizalommal nem viseltetik. A nemzet mindig gondoskodott arról, hogy az ország érdekei, jogai és méltósága megóvassanak. Törvényeink tiszták, de a gyakorlatban gyáva kormányzók és léha, hitvány nemzedék törvényben rejlő jogainkat nem védtek meg. A királytól kezdve az utolsó állampolgárig mindenki, tehát a miniszterek is kötelesek respektálni a törvényt. Bármily visszataszítók is a jelenetek, melyek Ausztria parlamentjében lejátszódtak, mégis tisztesebb ez, mint ama kétszínű játék, a mit a kormány részéről tapasztaltunk.

Ezért kéri szónok, hogy bizalmatlansági javaslatát a Ház napirendre tűzze.

Eötvös beszédét a baloldalon zajos helyeslés követte s ekkor szólásra állt föl *Bánffy Dezső* báró miniszterelnök.

Bánffy kijelenti, hogy szemben *Eötvös* állításával, a kormány ragaszkodik álláspontjához, hogy a benyújtott kiegyezési javaslatok letárgyalassanak. A rajkszráth legközelebb összeül; reméli, hogy sikeresen fog működni. Arra a hipotézisre, hogy talán a rajkszráth nem lesz képes működni, nem terjeszthet elő a kormány semmiféle javaslatot. Ha bekövetkeznék ez az eset, a kormány köteletségének

fogja tartani az önálló intézkedésekre vonatkozó javaslatot beterjeszteni. Ma ezeket a javaslatokat azért sem terjesztheti be, mert nincsenek meg. Ez alapon kéri, hogy az indítványt ne fogadják el.

Jobbról élénk éljenzés szölt a miniszterelnök beszédének, mire *Eötvös Károly* felelte, hogy Bánffy kijelentésében újabb adatot lát a bizalmatlanságra, mert még nincsenek is kész a javaslatok.

Elnök szavazásra bocsátja a kérdést s a többség nem kívánja az indítványt tárgyalni, amit a jobboldalon hosszas éljenzés követett.

Most a multkori napirend-kérdés ügyében elhalasztott névszerinti szavazás következett. A többség a napirendet elfogadta s ezzel az ülés véget ért.

A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

TÁVIRATOK.

— **A királyné emléke Egiptomban.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Kairóból jelentik, hogy ott ma Erzsébet királyné lelkiüdvéért fényes gyászistentiszteletet tartottak, melyen nemcsak az osztrák-magyar kolónia tagjai, hanem az összes hatalmasságok konzulai s az egiptomi hatóságok fejei is megjelentek.

— **A német császár utitársa Keleten.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A mai berlini lapok szerint *Vilmos* német császár meghívta *Enver* bejt, *Munir basa* fiát, a berlini török nagykövetség második katonai attaséját, hogy vegyen részt keleti utazásában.

— **A kínai császár lemondott.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Pekingi sürgöny szerint egy császári ediktum véglegesen kihirdeti, hogy a császár lemondott az uralkodásról az özvegy császárné javára, aki már utasította is a minisztereket, hogy jövőre neki terjesszék elő a hivatalos jelentéseket.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —
Bpest, szept. 23.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 9.25; későbbi szállítás: 8.64. — *Tengeri*, szept.: 4.51; őszre: — — *Rozs*, őszre: 7.85. — *Zab*, őszre: 5.58.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 354.25. — Magyar hitelrészvény: 387.50 — Államvasut: 349.50.

Nyilt-tér.*)

Dr. GÁL JENŐ

fog- és szájspecialista

új takarékpénztári palota.

Rendel d. e. 9—12; d. u. 2—6-ig.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Plüss-Staufer-féle ragasz
henger- és üvegben,

arany és ezüst éremmel többszörösen kitüntetve, már 10 év óta mint leghatályosabb összekötő és ragasztó szer ismeretes, tehát a legkitünőbb szer törött tárgyak összeragasztására. Kapható Pécsen, Alt és Böhm kereskedésében.

21575. szám
1898.

Hirdetmény.

Kaszárnya u. 16. sz. András-
sovits féle háztelek 4 házhelyre
osztva 1898. évi október hó 16-án
délelőtt 9 órakor a város gazda-
sági tanácstermében nyilvános árve-
résen eladatik.

Felhívtnak tehát venni szándékozók,
hogy minden egyes telekre 50 frt bá-
natpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat leg-
később október hó 15-én déli 12
óraig a városi polgármesternél nyujt-
sák be, vagy pedig a banatpénz letétele
mellett a szóbeli árlejtésen vegyenek részt.

A vételi feltételek és az eladandó
telkek nagysága Herbert J. g. tanácsnok-
nál megtekinthetők.

Pécs, 1898. évi szept. hó 20-án
A város Tanácsa.

9107. sz.
tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A pécsvárad kir. járásbiróság, mint tlkvi
hatóság közhírré teszi, hogy Erreth Antal és
fia pécsi cég végrehajthatónak, Steiner Antal
végrehajtást szenvedő elleni 44 frt 85 kr.
tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyé-
ben a pécsvárad kir. járásbiróság területén
lévő, Pécsvárad község és határában fekvő, a
pécsvárad 638. sz. tjkvben Steiner Antal
nevén álló 116. hsz. 60/c. népsz. ház és kertre
1347 frt, — a pécsvárad 729. sz. tjkvben
ugyanannak nevén álló A. † 1. rsz. 5107. hsz.
szántó és szőlőre az árverést elrendelte s
hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898.
évi november hó 30. napján d. e. 10 órakor
a pécsvárad kir. jbiróság árverelő helyisé-
gében megtartandó nyilvános árverésen a meg-
állapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlank becslésének 10% át készpénzben, vagy
az 1881. 60. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfo-
lyammal számított és az 1881. évi november
hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügymi-
nisteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881: évi 60. t. cz. 170. §-a értel-
mében a banatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Pécsváradon, 1898. évi szeptember 7-én.
A kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Schill,
kir. járásbíró.

Kacskovics Géza

fűszer és csemege kereskedő Pécsen, Jókai-tér 5. sz.

ajánlja legfin. Leipnik-Lundenburgi ezukorját kis és nagy süvegekben, nem-
különbön koczka-ezukort 5 kilós csomagokban és kimérve, ugyszintén: kitünő
finom Cuba, Mocca, Arany, Jáva, Ceylon nagyszemű, Portorico, Santos és
pörkölt-kávét, valamint a legkedveltebb pótkávét. Továbbá: Carolinai,
Clace, Japun és Rangau rizseit és árpakásait. Hüvelyes árukat.

Világítási anyagokat ugymint: finom amerikai, magyar és (szalon)
császár petróleum és különféle gyertyáit.

Raktáron tart legkiválóbb bel és külföldi sajtokat u. m. Ementali,
Gorgonzola, Strachino, Groji, Parmezán, Linburgi, Romadour, Imperiál,
Trapista, Tengeri, Kárpáti kövér téglasajtót, Késmárki- és Liptói-turót,
nemkülönbön: Halak és mustárokat, déli-gyümölcsöket, olajokat, kitünő
Thea és Rumot, bel és külföldi cognacot.

Ezen kívül kaphatók: minden néven nevezendő fűszer-ruk, bel és
külföldi likőrök, borok és pezsgők, valamint mindennemű ásvány- és
savanyu-vizek.

Gőzhengeralmi liszt raktára.

Naponta friss felvidéki és nagy alföldi rozs-kenyér, valamint friss
jégbehűtött sör, bor, likőr, pálinka és gyümölcs. Az idény alatt Arany-
hegyi és Badeni szőlő.

Dohány-tőzsde. Okmány bélyegek, váltók, úrlapok és összes postai
cikkek, ugyszintén: játék-kártyák és helybeni hírlapok árusítása.

Árak a legjutányosabbak. Pontos kiszolgálás.

kitünő tisztelettel

Kacskovics Géza

fűszer és csemege-kereskedő.

2. szám.
1898.

HIRDETMEYNY.

A sásdi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1898. évi szept-
ember hó 7-én 5964. sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré
teszi, hogy **Abaliget, Bános, Hetvehely, Husztót, Karáczodfa, Kova-
czena, Örfű, Okorvölgy, Rákos, Szakál, Sz. Katalin és Tekerés** községekre
vonatkozólag az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikkek
értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba
tétetvén, a helyszini eljárás a nevezett községekben 1898. évi október 8-án
fog kezdődni. A kitűzött határnapon a telekkönyvi és a kataszteri birtokrészletek
azonosítása veszi kezdetét. Az a határnap, a melyen a betétszerkesztő bizottság a
helyszinén a további teendőket megkezdi, a községi elüljárósággal külön fog
közölnötni.

Ennélfogva felszólítatnak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve
okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon
megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mu-
tassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a
tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatóság-
hoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi beke-
belezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik elő-
terjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebe-
lezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átirásra az 1886: XXIX. t. cz. 15-18.
§-ai és az 1889: XXXVIII. t. cz. 5., 6., 7. és 9. § ai értelmében szükséges
adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság
előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az
átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebele-
zésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik
és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zá-
logjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az
ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlé-
sét kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bi-
zottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől
elesnek.

Ekkenberger Lajos kir albiró helyett:

Schwarz Imre,
betétszerkesztő.

Dr. Borsitzky Imre,
kir. járásbíró